Metodyka nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – dr Krzysztof Koc

Wykład – zagadnienia

II rok – studia licencjackie

Uwarunkowania wpływające na proces kształcenia w edukacji polonistycznej

1. Wewnętrzna teoria nauczania.
2. Uwarunkowania wpływające na koncepcję edukacji polonistycznej (wymiary przedmiotu, uwarunkowania prawne (instytucjonalne), wiedza z zakresu metodyki, wiedza o procesie dydaktycznym, wiedza o literaturze i języku, wiedza z zakresu psychologii i pedagogiki, kontekst kulturowo-społeczny (w jakim funkcjonuje edukacja polonistyczna).

Proces planowania w edukacji polonistycznej

1. Planowanie w pracy polonisty (plan dydaktyczny, plan cyklu lekcji i sekwencji cykli, projektowanie lekcji literackiej, projektowanie lekcji językowej, planowanie sposobu sprawdzania osiągnięć uczniów).
2. Typy planowania.
3. Tworzenie planu dydaktycznego.

Strategie oraz metody nauczania i ich rola w projektowaniu lekcji języka polskiego

1. Strategie nauczania .
2. Metody nauczania związane z kształceniem literacko-kulturowym.

Wprowadzanie i uczenie pojęć na lekcjach języka polskiego

1. Termin a pojęcie.
2. Wiedza konceptualna i proceduralna.
3. Wprowadzanie pojęć w edukacji polonistycznej.

Kształcenie językowe na lekcjach języka polskiego

1. Istota i cele kształcenia językowego.
2. Nauka o języku czy nauka języka.
3. Uwarunkowania edukacji lingwistycznej (ogólnokulturowe, środowiskowe, edukacyjne, instytucjonalne, psychologiczne)
4. Nauczanie komunikacyjne
5. Kompetencja językowa i komunikacyjna.
6. Metody i metodyka kształcenia językowego.
7. Wychowanie językowe.

Projektowanie lekcji języka polskiego

1. Struktura konspektu dotyczącego kształcenia literacko-kulturowego.
2. Struktura konspektu dotycząca kształcenia językowego.

Integracja i integrowanie w edukacji polonistycznej

1. Istota integracji.
2. Trójkąt integracyjny.
3. Integrowanie kształcenia literacko-kulturowego z kształceniem językowym.
4. Baśń na lekcji języka polskiego w aspekcie integracji.

Wskazówki bibliograficzne:

R. Arends: *Planowanie*. W: Tegoż: *Uczymy się nauczać*. Warszawa 1998.

B. Chrząstowska: *Program nauczania – wykładnią koncepcji pedagogicznej*. „Polonistyka" 1996, nr 7.

B. Chrząstowska: *Rozkład materiału?!* „Polonistyka" 1996, nr 2.

B. Chrząstowska: *Lektura i poetyka* (tu rozdziały: *Lektura w szkole*; *Uczeń – odbiorca*; *Metoda czy strategia?*; *O kształtowaniu pojęć*)

Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki. Podręcznik akademicki dydaktyki kształcenia polonistycznego. Pod red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak. Poznań 2011 (tu rozdziały o kształceniu językowym, metodach i projektowaniu lekcji).

R. Jantz: *Nauczanie pojęć*. W: R. Arends: *Uczymy się nauczać*. Warszawa 1998.

K. Koc: *Od gramatyki opisowej do gramatyki komunikacyjnej. Edukacja lingwistyczna a podstawa programowa*. „Polonistyka" 2009, nr 4.

M. Kwiatkowska-Ratajczak: *Kontekstowe metamorfozy – o związkach metodyki i psychologii*. W: Tejże: *Metodyka konkretu*. Poznań 2002, s. 129-144.

M. Kwiatkowska-Ratajczak: *Od konspektu do artykułu*. W: Tejże: *Metodyka konkretu*. Poznań 2002, s. 157-180.

F. Nieckuła: *Kompetencja komunikacyjna*. „Polonistyka" 1997, nr 6.

Z. Uryga: *Metody kształcenia literackiego związane z lekturą*. W: Tegoż. *Godziny polskiego.* Warszawa-Kraków 1996 (tutaj też rozdział o wymiarach przedmiotu).

W. Wantuch: *Podstawy integrowania w procesie dydaktycznym*. W: Tejże: *Aspekty integracji w nauczaniu języka polskiego.* Kraków 2005, s. 63-108.

Warunki zaliczenia

Zaliczenie w formie pisemnej (na ocenę) sprawdzające poziom wiedzy zdobytej podczas cyklu wykładów. Zakres tematyczny zaliczenia obejmuje wszystkie zagadnienia wyszczególnione w niniejszym sylabusie i omawiane na kolejnych wykładach.